

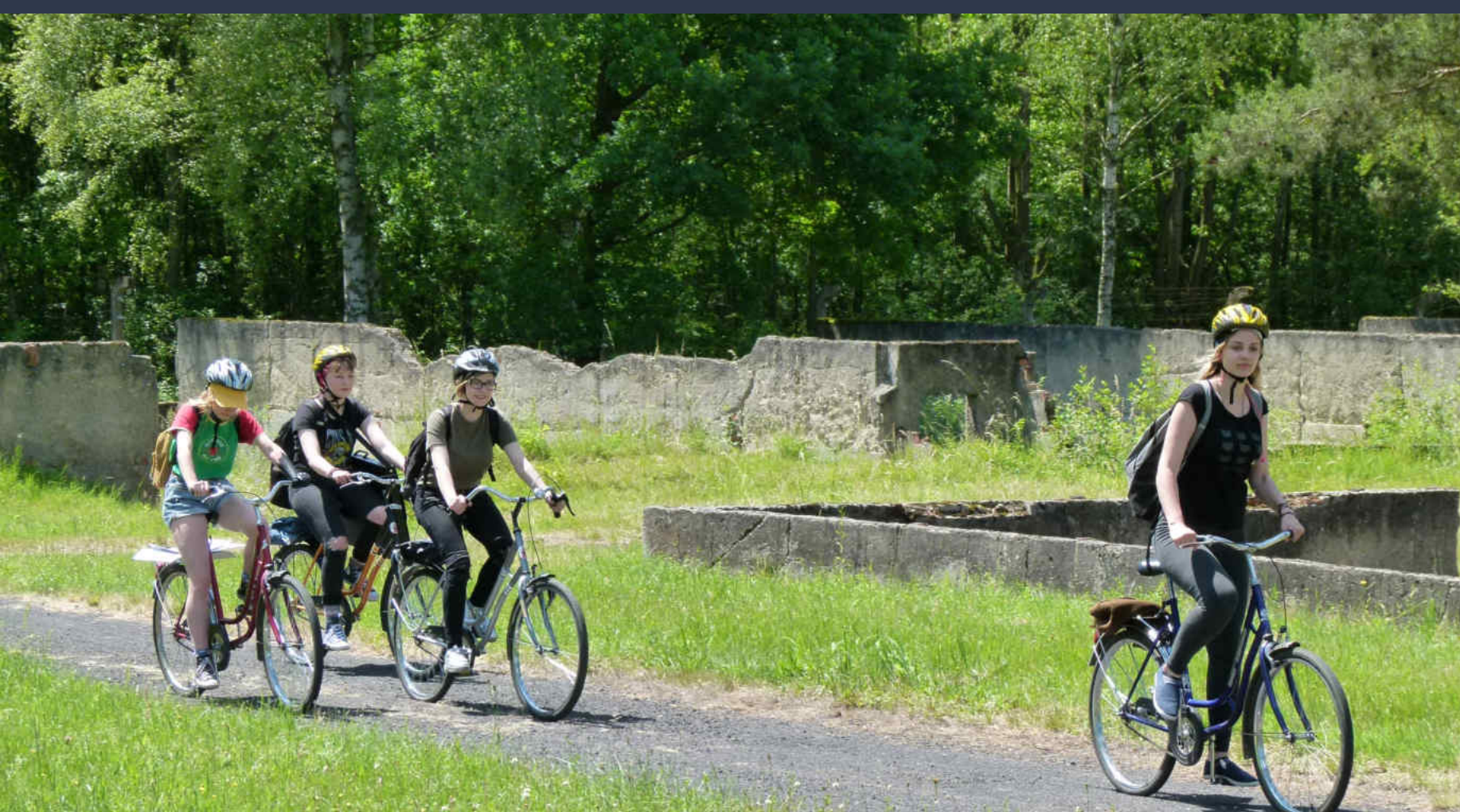
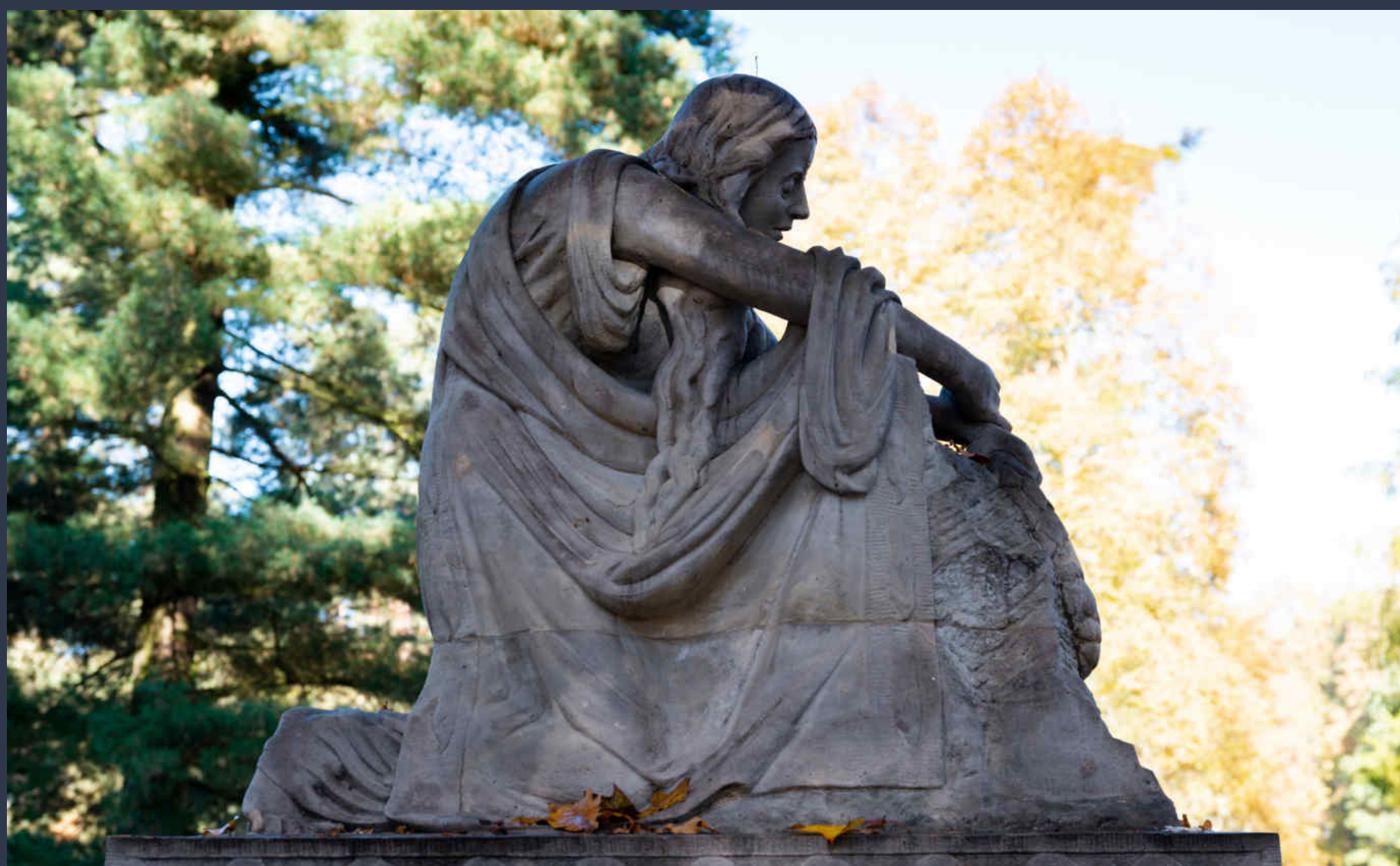
Do Łambinowic i jeszcze dalej. Propozycje szkolnych wyjazdów

Dlaczego warto nas odwiedzić? Najważniejszego argumentu dostarcza sama skala zjawiska, którym jako muzealnicy i historycy zajmujemy się w Centralnym Muzeum Jeńców Wojennych: w czasie II wojny światowej na terenach dzisiejszych Łambinowic funkcjonował wielki kompleks niemieckich obozów jenieckich Lamsdorf, przez który przeszło ok. 300 tysięcy żołnierzy z wielu krajów świata, przy czym pierwszymi i ostatnimi byli żołnierze polscy. To jednak nie cała historia, bo i wcześniej, i później istniały tu jeszcze inne obozy – jenieckie dla pojmanych żołnierzy francuskich podczas wojny prusko-francuskiej, a następnie żołnierzy ententy w latach I wojny światowej, oraz – po obu wojnach światowych – dla ludności cywilnej: wpierw obóz przesiedleńczy, później represyjny obóz pracy.

Historia obozów w Lamsdorf/Łambinowicach stanowi doskonały z perspektywy dydaktycznej kontekst do zrozumienia mechanizmów wojny, przemocy, ideologii zła i odwetu, a jej podstawowe poznanie dzięki naszemu Muzeum jest dość proste. W łambinowickiej siedzibie CMJW czekają na Państwa wystawy stałe poświęcone zarówno obozom lokowanym w tym miejscu, jak i podejmujące takie tematy, jak losy Polaków osadzonych w obozach specjalnych NKWD, czy życie codzienne jeńców pojmanych przez Wehrmacht. Wynika to z faktu, że koncentrujemy się na badaniu i dokumentowaniu historii jeniectwa w obu systemach totalitarnych XX wieku w Europie.

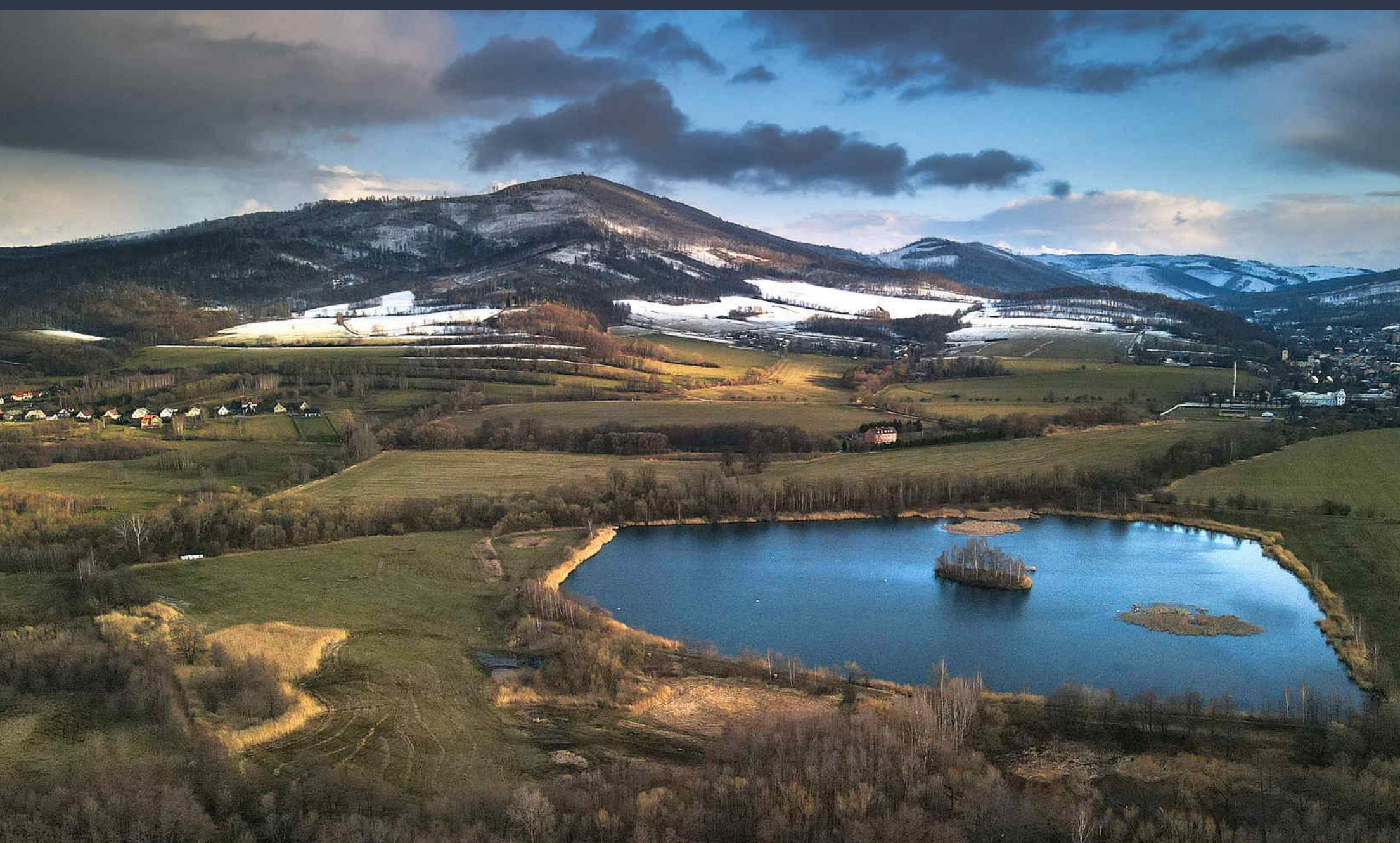
To jednak, co dopełnia ofertę edukacyjną w samym Muzeum, znajduje się poza jego murami – wokół rozciągają się tereny poobozowe i cmentarze wojenne tworzące Miejsce Pamięci Narodowej w Łambinowicach – przestrzeń o trudnej do opisanego atmosferze niemego świadka wydarzeń: emocjonalnej, refleksyjnej, nasyconej symbolami. Specyfika i ważność miejsca, którym się opiekujemy, została doceniona również poza Polską – w 2020 r. Muzeum i Miejsce Pamięci Narodowej w Łambinowicach Komisja Europejska wyróżniła Znakiem Dziedzictwa Europejskiego, który w naszym kraju posiadają jeszcze tylko cztery obiekty.

Wycieczka jednodniowa: proponujemy oprócz Miejsca Pamięci Narodowej w Łambinowicach odwiedzić „Śląski Rzym”, czyli Nysę – miasto słynące z wielu kościołów i fortyfikacji, gdzie oprócz drugiego punktu edukacyjnego, czyli bazyliki św. Jakuba St. Apostoła i św. Agnieszki, warto zobaczyć m.in. Twierdzę Nysa z dobrze zachowanymi fortami. Obiad można zjeść np. w restauracji ulokowanej w Bastionie św. Jadwigi, gdzie w czasie I wojny światowej jeńcem był Charles de Gaulle (wersja alternatywna: posiłek w nyskim McDonald’s). Jeśli wystarczy jeszcze czasu, wycieczkę zakończmy spacerem po plaży nyskiego jeziora – z piękną panoramą polskich i czeskich gór.

Wycieczka dwudniowa: pierwszego dnia polecamy odwiedzić dwa miejsca z ministerialnej listy: zamek w Mosznej z parkiem i stadniną oraz Miejsce Pamięci Narodowej w Łambinowicach. Następnego dnia możemy pojechać do Nysy i Paczkowa (z punktem edukacyjnym: zespół staromiejski ze średniowiecznym systemem fortyfikacji), zaglądając po drodze do zamku w Otmuchowie, lub w drugiej wersji – skierować się na południe i odkryć Prudnik, gdzie mamy aż dwa punkty edukacyjne: Muzeum Ziemi Prudnickiej w Prudniku oraz miejsce uwięzienia Prymasa Stefana Wyszyńskiego. Stąd jest już tylko 10 kilometrów do podnóża Biskupiej Kopy – najwyższego szczytu Gór Opawskich. Jeśli planujemy kolejny nocleg, to okolice dwóch górskich miejscowości – Pokrzywnej i Jarnołówka są dobrym wyborem. Jeśli nie wystarczy czasu na zdobycie szczytu, warto chociaż wspiąć się na Gwarkową Perć – jedyne ponoć w polskich Sudetach przejście kwalifikowane jako via ferrata.

Wycieczka trzydniowa: w przypadku dłuższego wyjazdu oprócz naszego Muzeum i wspomnianych wyżej punktów, na pewno warto rozważyć odwiedzenie miejsc położonych na zachód od Łambinowic: np. Kamieńca Ząbkowickiego z opactwem Cystersów i neogotyckim pałacem Marianny Orańskiej. Alternatywnie, jeśli uczestnikami wycieczki mają być najmłodszy uczniowie, ciekawym wyborem może być Kopalnia Żłota w Żłotym Stoku oferująca wiele atrakcji edukacyjnych dla dzieci. Poza tym gorąco rekomendujemy dotarcie na piękną i łatwo dostępną przełęcz między Górami Sowimi i Bardzkimi – to tu znajduje się uwzględniona na liście ministerialnej Twierdza Srebrna Góra, w której w czasie II wojny światowej urządzono obóz jeniecki. Przetrzymany w nim polscy oficerowie wykazywali szczególne skłonności do stawiania oporu i brawurowych ucieczek.

